

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: III.

December 2018

Číslo: XII.

SYN BOŽÍ SA NARODIL KVÔLI NÁM

Nastáva nám čas najkrajších sviatkov roka – Vianoc, keď slávime narodenie nášho Spasiteľa z presvätej Bohorodičky Panny Márie. Narodil sa v čase, keď vtedajší rímsky cisár Augustus nariadil sčítanie ľudu v celej Rímskej ríši a tak dal do pohybu veľkú časť sveta.

Pohyb mnohých národov a etnických skupín nastal viackrát v dejinách ľudstva. Bolo to na konci k r e sť a n s k é h o staroveku, keď nastalo sťahovanie národov a sme toho svedkami aj v súčasnej dobe, keď veľké množstvo migrantov prichádza z Ázie a Afriky do Európy.

Vieme, že vyznávači islamu, ktorí prichádzajú medzi migrantmi, neslávajú sviatky Vianoc, tak ako ich slávime my - kresťania. Asi si nevieme ani predstaviť, ak by sme boli o tieto sviatky ochudobnení a neslávili ich. No my sa tešíme a sme vďační za dar viery v pravého Boha, ktorý sa zjavil a stal sa človekom. Starý kontinent, ktorým je Európa však veľmi upúšťa od kresťanských hodnôt. Vidieť to aj v ústave Európskej únie, kde sa nenašlo miesto resp. riadok pre kresťanského Boha a kresťanské hodnoty.

Podľa posledného sčítania ľudu na Slovensku je u nás asi 65,85 % katolíkov. Pýtame sa: Je ich vidieť aj v nedeľu a vo veľké sviatky v kostoloch? A tak ako pri narodení Božieho Syna nebolo miesto pre neho v hostinci, podobne nemá miesto nielen v ústave Európskej únie, ale žiaľ ani v mnohých ľudských srdciach.

Boh sa stal človekom nie preto, aby bolo na svete o jednu zaujímavosť na viac, ale kvôli nám, aby nás neponechal v tóni tmy a smrti, ale aby nás vyslobodil z hriechov. A túži prísť do každého srdca, do každej rodiny, do každého vzťahu. Nezachovajme sa ako chladní Betlehemčania v deň, keď mal Boží Syn prísť na svet. Klope aj na naše srdcia, lebo chce v nich prebývať a urobiť náš život krajším.

Duch. otec Milan

ADVENTNÁ DOBA A NAŠA POZEMSKÁ PÚŤ

Advent je začiatkom nového liturgického roka, kedy počas štyroch nediel' zapalujeme ďalšiu a ďalšiu sviecu na adventnom venci. Napokon privítame príchod Božieho Syna – jeho narodenie, keď ako viditeľný človek prišiel na túto zem. Adventný čas by sme mohli prirovnať aj životu človeka - našej životnej púti. Vieme, že advent je časom prípravy na príchod Božieho Syna. Aj ľudský život je časom prípravy na stretnutie s Božským Spasiteľom, až príde okamih, keď sa postavíme pred jeho súdnu stolicu. Celý náš život je akoby škola, čas prípravy na jednu veľkú životnú maturitu – čas prechodu z časnosti na večnosť.

Známy je obraz Pána Ježiša ktorý klope na dvere. Autor nenamaľoval na tento obraz kľučku, nakoľko dvere znamenajú dvere ľudského srdca, kde kľučka je zvnútra. Ježiš klope na dvere nášho srdca počas nášho života a chce vojsť dnu. Nechce vojsť násilu, proti vôli človeka. Čaká, kým mu otvoríme. On chce, aby

sme mu venovali čas a pod vplyvom jeho milosti konali dobré skutky. A šťastný ten, kto mu otvorí dvere srdca, aby prežíval pravý pokoj a radosť spolu s ním.. „Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou“ /Zjv 3, 20/. Nemali by sme zabúdať, že to posledné klopanie, bude klopaním, kedy sa naše dni na tomto svete naplnia a Pán nás povolá k sebe. Usilujme sa žiť tak, aby to bola šťastná chvíľa. Preto otvárajme mu dvere srdca počas života, aby zaujal naše srdce On – náš Boh a Pán. Nezabúdajme, že o naše srdce je veľký záujem. Ak ho nezaujme Boh, zaujme ho niekto iný. Avšak to by už neslúžilo k nášmu dobru a k našej spásu. Túžiť po pravom Svetle, v ktorom chceme prebývať, nie je vymyslená bájka. Je to pravý život. A Panna Mária porodila svetu toto večné svetlo – nášho Pána Ježiša Krista.

SVÄTÁ RODINA AKO NÁŠ VZOR

Nedávno sme slávili sviatok Všetkých svätých, kedy sme boli povzbudení k ich nasledovaniu, keďže sú naše vzory a tiež sme si uvedomili naše povolanie k svätosti. Vo vianočnom období nám svätá Cirkev kladie Svätú rodinu ako vzor. V nábožnosti: V nazaretskej rodine sa nevynechala modlitba, pravidelné sobotné návštevy v synagóge, kde sa čítalo z Tóry a z Prorokov. Zachovávala sa sobota ako deň pracovného pokoja a nevynechal sa žiadny predpis podľa Mojžišovho zákona.

V pracovitosti: Jozef je príkladom poctivého tesára a tomu učil aj malého a dospievajúceho Ježiša.

V skromnosti: Svätá rodina bola chudobná, no mali vždy to, čo potrebovali.

Základom dobrej rodiny je šťastné manželstvo. Je krásne, no zároveň aj zodpovedné rozhodnutie, ak sa mladí chlapec a dievča odhodlajú spečatiť svoju lásku pri Pánovom oltári. Vtedy je ich zväzok legitímny. Je však aj veľa zväzkov ilegálnych a to aj v našej farnosti, čo nás musí trápiť.

Vzor aký potrebujeme nenájdeme v obľúbených televíznych seriáloch ako sú Oteckovia alebo Som mama. Je síce pekné, že sa tam ukazuje ich starosť o deti, no je to len tá čisto svetská starosť. Zatiaľ čo v mnohých filmoch pojem rodina a život, ako si ju želá Boh do značnej miery absentuje, povzbudzujme sa v tieto dni vianočného obdobia Svätou rodinou a v dôvere sa k nej utiekajme, aby sme všetci napredovali. Nech mladí chlapi a dievčatá majú túžbu vytvoriť raz krásnu a zdravú rodinu. Nech preto berú vážne aj prípravu, ktorá má byť nie v predčasnom spolužití pod jednou strechou, ale v mravnej čistote a nábožnosti.

NAD BOŽÍM SLOVOM

V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji. Vošla do Zachariášovho domu a pozdravila Alžbetu. Len čo Alžbeta začula Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo a Alžbetu naplnil Duch Svätý /Lk 1,39-42/.

Božie slovo nám prináša zvesť o Panne Márii, ktorá sa ponáhľala na návštevu k svojej príbuznej Alžbete. Je to radostné stretnutie dvoch matiek a zároveň radostné stretnutie ich detí, ktoré nosia pod srdcom. „*Radostou sa zachvelo dieťa v mojom lone*“, hovorí Alžbeta. To znamená, že Ján v lone Alžbety vníma príchod Spasiteľa, ktorému raz bude pripravovať cestu. Pravá kresťanská radosť z príchodu Spasiteľa má naplňovať aj naše srdcia. Usilujme sa, nedat' si vziať túto vianočnú radosť. Nedajme sa nikým a ničím znechutiť a neprepadnime zhonu a tlakom, ktoré sa môžu v predvianočných dňoch na nás valiť. Určite všeličo treba stihnúť, ako sú nákupy,

pečenie a upratovanie. No treba stihnúť aj upratovanie v duši, čiže vianočnú sv. spoveď. Nech aj naše srdce sa zachveje radosťou, keď budeme počuť na slávnosť Narodenia Pána slávnostné „*Sláva Bohu na výsostiach*.“ Vianočná radosť nech v nás pretrváva a posúva sa ďalej nielen v slovách krásnych vinšov, ktoré si budeme priať, ale i v pekných skutkoch.

Z KATECHÉZY

S Nicejsko-carhradským vyznaním viery odpovedáme a vyznávame: „On pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies. A mocou Ducha Svätého vzal si telo z Márie Panny a stal sa človekom.“ Slovo sa telom stalo, aby:

- nás zmierilo s Bohom a spasilo: „*Boh nás miloval a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy*“ /1 Jn 4,10/.

- sme tak poznali Božiu lásku: „*Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život*“ /1 Jn 4,9/.

- nám bolo vzorom svätosti: „*Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa...*“ /Mt 11,20/.

- nás urobilo „*účastnými na Božej prirodzenosti*“ /2 Pt 1,4/. „Preto sa Božie Slovo stalo človekom a Boží Syn sa stal Synom človeka, aby sa človek spojil s Božím slovom a dostal adoptívne synovstvo a tak sa stal Božím synom“ /sv. Irenej Lyonský/. Cirkev preberá výraz sv. Jána – „*Slovo sa telom stalo*“ /Jn 1,14/ a nazýva vtelením skutočnosť, že Boží Syn prijal ľudskú prirodzenosť, aby v nej uskutočnil našu spásu. Viera v skutočné vtelenie Božieho Syna je rozpoznávacím znakom kresťanskej viery. „*Božieho Ducha poznáte podľa tohto: Každý duch, ktorý vyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je z Boha*“ /1 Jn 4,2/. Jedinečná a celkom neobyčajná udalosť vtelenia Božieho Syna neznamena, že Ježiš Kristus je sčasti Boh a sčasti človek, ani že je výsledkom nejasného zmiešania božského s ľudským. **Stal sa skutočne človekom a pritom zostal skutočne Bohom. Ježiš Kristus je pravý Boh a pravý človek.**

Túto pravdu viery musela Cirkev v prvých storočiach brániť a objasňovať proti bludom, ktoré ju falšovali. „*Id quod fuit remansit et quod non fuit assumpsit* - Ostáva tým, čím bol a prijal to, čím nebol,“ spieva rímska liturgia. Skutočnosť, že v tajomnom zjednotení pri vtelení bola ľudská prirodzenosť „*prijatá, nie zničená*“, priviedla Cirkev v priebehu storočí k tomu, aby vyznávala plnú skutočnosť tak Kristovej ľudskej duše s jej úkonmi rozumu a vôle, ako aj jeho ľudského tela. Ale pritom zakaždým musela pripomínať, že Kristova ľudská prirodzenosť patrí ako vlastná božskej osobe Božieho Syna, ktorý ju prijal. Všetko, čím Kristus je a čo v ľudskej prirodzenosti robí, patrí „*jednému z Trojice*.“ „Boží Syn...pracoval ľudskými rukami, myslel ľudským rozumom, konal ľudskou vôľou, miloval ľudským srdcom. Narodený z Márie Panny sa naozaj stal jedným z nás, vo všetkom nám podobný okrem hriechu“ /II. vat. koncil, GS 22/. Kristus svojím

ľudským poznaním, spojeným s božskou Múdroťou v osobe vteleného Slova, poznal všetko a plne poznal večné plány, ktoré prišiel zjaviť. O tom, čo v tomto ohľade pripúšťa, že nevie /porov. Mk 13,32/, na inom mieste vyhlasuje, že nie je jeho poslaním zjaviť to /porov. Sk 1,7/.

Počal sa z Ducha Svätého...

Zvestovaním Panne Márii sa začína „plnosť času“ /Gal 4,4/, čiže splnenie prislúbení a priprav. Mária je povolaná počať toho, v ktorom bude telesne prebývať „celá plnosť božstva“ /Kol 2,9/. Poslanie Ducha Svätého je vždy spojené s poslaním Syna a je naň zamerané. Duch Svätý, ktorý je „Pán a Oživovateľ“, je poslaný posvätiť lono Panny Márie a božsky ju oplodniť, aby tak počala Otcovho Syna v ľudskej prirodzenosti, ktorú z nej prijal.

...narodil sa z Márie Panny

„Boh poslal svojho Syna“ /Gal 4,4/, ale aby mu „dal telo“, chcel slobodnú spoluprácu jedného stvorenia. Preto si od večnosti za matku svojho Syna vyvolil jednu z dcér Izraela, židovské dievča z Nazareta v Galilei, pannu zasnúbenú „mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária“ /Lk 1, 26-27/. Otec Milosrdenstva chcel, aby vtelenie predchádzal súhlas predurčenej matky, aby tak, ako žena prispela k smrti, žena prispela aj k životu“ /II. vat. koncil, LG 56/. Počas celej Starej zmluvy bolo Máriino poslanie pripravované poslaním svätých žien. Na samom začiatku je Eva: napriek svojej neposlušnosti dostáva prislúbenie potomstva, ktoré zvíťazí nad Zlým a prislúbenie, že bude matkou všetkých žijúcich. Na základe tohto prislúbenia Sára počne syna i napriek svojmu vysokému veku. Boh si proti všetkému ľudskému očakávaniu volí to, čo svet považuje za bezmocné a slabé, aby ukázal, že je verný svojmu prislúbeniu: Annu - Samuelovu matku, Deboru, Rút, Juditu, Ester a mnohé iné ženy. Mária „vyniká medzi poníženými a chudobnými Pána, ktorí od neho s dôverou očakávajú a prijímajú spásu. Ňou, vznešenou dcérou sionskou, sa konečne po dlhom očakávaní prislúbenia naplnia čas a nastoľuje sa nový poriadok spásy“ /II. vat. koncil, LG 55/. Aby Mária mohla byť matkou Spasiteľa, „bola od Boha obdarovaná daromi hodnými takej veľkej úlohy“ /II. vat. koncil, LG 56/. Anjel Gabriel ju vo chvíli zvestovania pozdravuje ako plnú milosti. A skutočne, aby mohla dať slobodný súhlas svojej viery zvestovaniu svojho povolania, bolo potrebné, aby ju úplne viedla Božia milosť. Cirkev si v priebehu storočí uvedomila, že Mária, ktorú Boh naplnil milosťou, bola vykúpená už od svojho počatia. Dogma o Nepoškvrnenom počatí, ktorú v roku 1854 vyhlásil pápež blah. Pius IX., vyznáva, že: „Preblahoslavená Panna Mária bola v prvej chvíli svojho počatia osobitnou milosťou a výsadou všemohúceho Boha, vzhľadom na zásluhy Ježiša Krista, Spasiteľa ľudskeho pokolenia, uchránená nedotknutá od akejkoľvek škvrny dedičného hriechu“ /blah. Pius IX, bula Ineffabilis Deus/. Tento jas „celkom výnimočnej svätosti“, ktorým je Mária „obdarovaná od

prvej chvíle svojho počatia“, dostáva celý od Krista: je „vzhľadom na zásluhy svojho Syna vykúpená vznešenejším spôsobom“ /II. vat. koncil LG 56 a 53/. Otcovia východnej tradície nazývajú Božiu Matku „Celá svätá“ a oslavujú ju ako „uchránenu od akejkoľvek škvrny hriechu, akoby Duchom Svätým stvrnenú a utvorenú ako nové stvorenie“ /LG 56/. Z Božej milosti Mária počas celého svojho života zostala čistá od akéhokoľvek osobného hriechu.

Na zvesť, že mocou Ducha Svätého porodí „Syna Najvyššieho“ bez toho, že by poznala muža, Mária odpovedala „s poslušnosťou viery“ a v istote, že Bohu nič nie je nemožné: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ /Lk 1, 37-38/. A tak keď Mária dala svoj súhlas Božiemu slovu, stala sa Ježišovou matkou a nezdržiavaná nijakým hriechom prijala celým srdcom spasiteľnú Božiu vôľu a celkom sa zasvätila osobe a dielu svojho Syna, aby v závislosti od neho a spolu s ním s pomocou Božej milosti slúžila tajomstvu vykúpenia. Cirkev vyznáva, že Mária je skutočne Bohorodička. Veď ten, ktorého počala ako človeka z Ducha Svätého a ktorý sa skutočne stal jej Synom podľa tela, nie je nikto iný ako večný Syn Otca, druhá osoba Najsvätejšej Trojice. Prehlbenie viery v panenské materstvo priviedlo Cirkev k vyznávaniu skutočného a trvalého Máriinho panenstva aj pri pôrode Božieho Syna, ktorý sa stal človekom. Veď Kristovo narodenie „nezmenšilo, ale posvätilo jej panenskú neporušenosť“ /LG 57/. Liturgia Cirkvi oslavuje Máriu ako „vždy pannu.“

SVÄTÍ- NAŠE SVETLÁ

29. DECEMBER – SV. TOMÁŠ BECKET, BISKUP A MUČENÍK

Svätý Tomáš Becket je a si najznámejší z canterburských arcibiskupov. Narodil sa v r. 1118 v rodine londýnskeho obchodníka. Vyštudoval cirkevné právo v Bologni v Taliansku a v Auxerre vo Francúzsku. Po návrate zo štúdií bol arcibiskupom Teobaldom vysvätený za diakona a neskôr bol vymenovaný za arcidiakona. Vyznačoval sa mnohými cennými vlastnosťami. Bol veľmi vnímavý v komunikácii s druhými ľuďmi, mal vynikajúcu pamäť, pohotovosť v reči a rozhodnosť v konaní. Práve nimi upútal pozornosť kráľa Henricha II., ktorý ho v r. 1155 vymenoval za svojho kancelára. Tomáš sa stal nielen najvyšším úradníkom v krajine, ale aj kráľovým najbližším priateľom a poradcom. V záujme kráľa a štátu bohužiaľ uskutočňoval aj opatrenia nepriaznivé pre Cirkev, no pápežovi zostal verný aj naďalej.

Keď v r. 1161 zomrel arcibiskup Teobald, Henrich II. vymenoval za nového canterburského arcibiskupa práve Tomáša Becketa. Chcel v ňom spojiť funkciu verného kancelára a zároveň povelného arcibiskupa. Tomáš tým, že zastával dva najvyššie úrady v Anglicku – svetský aj cirkevný, musel sa rozhodnúť, či bude viac politikom alebo cirkevným hodnostárom. Rozhodol sa zostať verný cirkvi a pápežovi. Vzdal sa funkcie kancelára, svoje príjmy rozdelil chudobným a začal viesť prísny asketický život, čo kráľa nemilo prekvapilo. Keď dal Henrich II. vypracovať tzv. Clarendonské konštitúcie, ktoré mu mali zaistiť väčšiu kontrolu nad Cirkvou, Tomáš ich odmietol podpísať. Vyjadril tým svoj nesúhlas s nimi. Bol preto odsúdený za porušenie vernosti kráľovi. Utielol do Francúzska, kde ho kráľ Ľudovít VII. prijal s úctou a ponúkol mu ochranu. V exile prežil 6 rokov. Odtiaľ naďalej pokračoval v boji za slobodu cirkvi v Anglicku. V r. 1170 sa dosiahla dohoda medzi pápežom a Henrichom II., na základe ktorej sa Tomáš vrátil späť do Anglicka. Spory medzi ním a kráľom však pokračovali. V júni toho istého roku arcibiskup z Yorku a biskupi z Londýna a Salisbury korunovali mladého Henryho z Yorku, čím porušili výsadu, ktorá patrila Canterbury. V novembri Tomáš všetkých troch exkomunikoval. Keď raz kráľ vykričkol: „Kto ma zbaví tohto otravného kňaza“, niektorí jeho rytieri to považovali ako povel na jeho odstránenie. Prenikli do katedrály, kde ho 29. decembra 1172 zavraždili. Keď sa pri jeho hrobe začali diať zázraky, Canterbury sa stalo významným pútnickým miestom v Anglicku.

Henrich II. ľutoval, čo sa stalo a usiloval sa zmieriť s Cirkvou. Zriekol sa Clarendonských konštitúcií a pri Becketovom hrobe robil verejné pokánie. V r. 1173 pápež Alexander III. vyhlásil Tomáša Becketa za svätého a bol uctievaný ako mučeník za obranu Cirkvi.

400 rokov po Becketovom zabití kráľ Henrich VIII., ktorý odtrhol Anglicko od Cirkvi, dal rozbiť jeho hrob a telesné pozostatky rozprášiť po okolí.

/Spracované podľa Životopisy svätých/

SVEDKOVIA NAŠICH ČIAS – TRPELI ZA VIERU

Pátra Jozefa Porubčana SJ nie je potrebné zvlášť predstavovať. Poznáme ho ako autora mnohých kníh, napr. Svedectvo pravde 1-10, Evanjelium, Človek, Vesmír, Krížová cesta, Myšlienky na každý deň... Ďalej sú to duchovné básne a piesne. Mnohí si na neho spomínajú ako na exercitátora duchovných cvičení podľa sv. Ignáca

z Loyoly v časoch totality i po nej. I keď nebol väznený, kňazstvo mnohé roky nemohol verejne vykonávať.

Narodil sa 24. júna 1925 v Šípkove, okres Bánovce nad Bebravou, v miestnej časti chotára Jama. Jeho rodičia Štefan a Jozefína r. Mišáková mali päť detí, Jozef bol najmladší. Detstvo prežil v rodnej obci ako chudobný chlapec. So starým otcom Tomášom pásol husi, neskôr pracoval s rodičmi a so súrodencami na poli. Základnú školu vychodil v Šípkove. Keď brat Štefan vstúpil do Spoločnosti Ježišovej v Ružomberku, po pol roku ho 17-ročný Jozef nasledoval. V roku 1946 študoval filozofiu v Brne a v Děčine nad Labem a v roku 1946 teológiu v Trnave. Dňa 14. apríla 1950 ho so spolubratmi internovali v kláštorech v Jasove a Podolínci. Keďže v sústredovacích táboroch boli aj profesori teologickej fakulty, novici tajne študovali teológiu.

Skupine rehoľníkov sa podarilo na Veľkú noc z táborov utiecť. Niektorí sa dostali do zahraničia, kde pokračovali v štúdiách a v kňazskej službe. Ostatní sa ukrývali na Slovensku, ale štátna bezpečnosť ich zaistila. Boli odsúdení na vysoké tresty odňatia slobody. P. Jozefa Porubčana preradili do vojenského pracovného oddielu v Novom Jičíne, kde utrpel ťažký úraz. Na Vianoce r. 1950 počas dvojdnovej priepustky ho v Rožňave biskup Róbert Pobožný vysvätil za kňaza. Po troch rokoch vojenskej služby pracoval v Hydrostave Trenčín, v kameňolome Trenčianska Teplá a ako baník v Ostrave. Potom sa vrátil do rodného Šípkova. Rodičia boli už veľmi starí, syn Jozef im chcel pomôcť pri žatve a potom sa niekde zamestnať. Na MNV v Šípkove boli tej mienky, že rodičia by nestačili malé hospodárstvo obrobiť, preto tam musel zostať hospodáriť syn – tajný kňaz. Hospodárenie nakoniec trvalo 15 rokov. Práca bola vyhovujúca, ale štát vymáhal veľké kontingenty. Pátra Jozefa stíhal súd za súdom, našťastie tie sa striedali s rôznymi amnestiami. Neskôr malé hospodárstvo prebral synovec a strýka viedol ako svojho zamestnanca. Mnohí sa čudovali ako mohol za socializmu hospodáriaci roľník zamestnať robotníka, ale zákon to povoloval. Počas tohto obdobia P. Porubčan dával duchovné cvičenia po celom Československu. Najprv v senníku na hospodárstve, potom na rôznych chatách... Mnohí sú mu dodnes vdáční za správne nasmerovanie života. Pátra sledovali tajní, súdili ho, ale nikdy neodsúdili. V roku 1971 dostal štátny súhlas a ako kaplán nastúpil do Považskej Bystrice, v roku 1978 ako farár v Udiči. Kňazskú službu vykonával rád so srdcom kňaza – pastiera. Cebroval sväté omše, kázal, spovedal, krstil, sobášil i pochovával. Bol veľkým obdivovateľom učenia Teilharda de Chardin a tiež Emila Mercha. Od roku 1990 moderoval duchovné cvičenia v Piešťanoch. Najprv bol magistrom novicov, neskôr predstaveným Jezuitskej komunity. Dňa 16. mája 1996 mu Trnavská univerzita udelila čestný doktorát.

Páter Porubčan bol presvedčený, že všade vo svete musí zvíťaziť láska a naša budúcnosť je možná len vtedy, ak ľudstvo prijme Stvoriteľov program, ktorého princípom je láska. Volali ho apoštolom lásky.

Na večnosť odišiel nečakane pred 20- rokmi, uprostred duchovných cvičení, ktoré dával rehoľným sestram v Báči, dňa 2. mája 1998. Úvod jeho poslednej kázne znel nasledovne: „Dnes sa mi chce tak trochu snívať. Zahľadieť sa na ten kúsok chleba, ktorý sa stane Kristovým telom...“ Pochovaný je v rodnom Šípkove v spoločnom hrobe s bratom Štefanom, známym biblistom a profesorom v Innsbrucku. Na náhrobnom kameni je výrok „Boh je láska“, akoby chcel zhrnúť celý zmysel života do slov, ktoré žil.

Mária Nováková

NAŠA SPOLOČNÁ PŮŤ DO SVÄTEJ ZEME

V dňoch od 8. do 15. novembra 2018 sa niekoľko veriacich z našej farnosti zúčastnilo púte vo Svätej zemi. Sprevádzal nás kňaz PaedDr. Michal Pitoniak, ktorý sa venuje už dlhšiu dobu sprevádzaniu pútnikov po Svätej zemi. Jemu sme vďační za precízny odborný výklad a duchovné obohatenie. Nedajú sa všetky tie krásne momenty, zážitky, miesta, ktoré sme videli a slová, ktoré sme počuli, zhrnúť do niekoľkých riadkov. Naše ústa rozprávajú to, čím je naplnené naše srdce. Predsa by som sa rád podelil aspoň s niektorými krásnymi chvíľami, ktoré chcem vložiť do nasledujúcich riadkov.

Po prilete do Eliatu – Ovda, ktoré je vojenským letiskom uprostred veľkej pustatiny, nás čakal autobus a zodpovedný šofér Ramí, ktorý patrí medzi arabských kresťanov. Nasledne sme viac ako tri hodiny cestovali smerom okolo Mŕtveho mora cez metropolu – Jeruzalem až do Betlehema, kde sme sa ubytovali. Cestou počas bieleho dňa sme mohli vidieť typickú scenériu tejto časti Izraela, ktorú tvorí prevažne pustatina, skalné útesy, no i tamarišky a zavlažované polia d'atlových paliem. Z diaľky sme videli Herodesovu pevnosť nazývanú Masada a oblasť Kumránu, kde sa našli r. 1947 vzácne zvitky Sv. písma, ktoré vtedajší eséni ukryli do jaskyne pred ničiacimi nájzdami Rimanov v roku 70 po Kr. Nasledujúceho dňa sme začínali návštevou Olivovej hory, odkiaľ Pán Ježiš vystúpil do neba. Prišli sme do Betfage /mesto fig/, odkiaľ Pán Ježiš vysadol na osliatko a slávnostne vchádzal do Jeruzalema. A nevynechali sme ani chrám zvaný Dominus flevit /Pán zaplakal/, kde Pán Ježiš plakal nad Jeruzalemom, lebo toto mesto nespoznalo čas svojho navštívenia. Nasledovala návšteva Getsemanskej záhrady, kde sa Pán Ježiš krvou potil. V bazilike agónie je skala pod oltárom, kde sa Pán Ježiš vrúcne modlil, pričom mu pot stekal na zem ako kvapky krvi /Lk 22,44/. Nad oltárom je vzácna mozaika, znázorňujúca toto tajomstvo bolestného ruženca. Vľavo je druhá mozaika, kde je výjav Judášovej zrady a na pravo je tretia mozaika, na ktorej môžeme vidieť Petra s mečom, ktorý odťal ucho veľkňazovmu sluhovi a zajatie Ježiša. Odtiaľto smerovali naše kroky do chrámu, kde sa nachádza miesto pochovania Panny

Márie. Hneď vedľa sa nachádza jaskyňa zrady, kde Judáš bozkom zradil svojho Majstra. Potom sme navštívili kresťanský Sion, kde sa nachádza Večeradlo. Tu Pán Ježiš slávil s učeníkmi Poslednú večeru, pri ktorej ustanovil Eucharistiu a kňazstvo. Podľa tradície to bol dom rodičov evanjelistu Marka.

Na týchto miestach sa nachádza aj chrám usnutia Panny Márie. Nasledoval zlatý bod dnešného dňa a tým bolo navštívenie baziliky Narodenia Pána v Betleheme. Keď sme prišli k bazilike, rada pútnikov siahala až von. Naš sprevádzajúci duchovný otec povedal, že takúto radu za celý čas sprevádzania v Betleheme nepamätá. Nuž čo, postavili sme sa do rady a približne tri hodiny sme čakali. Najprv sme sa dostali ku vchodu baziliky, ktorej vstupná brána je iba 1,5 m vysoká. Znamená to, že každý dospelý sa musí pri vstupe skloniť. Znamená to tiež, že pred Bohom sa všetci musíme skloniť a len s pokorou prijať Božiu pravdu. A tak každý, či veriaci alebo neveriaci, ktorý prichádza na toto posvätné miesto, sa musí skloniť. Napokon sme po dlhom čakaní, ktoré sme využili na spoločnú modlitbu ruženca, prišli do podzemnej jaskyne Narodenia Pána až k striebornej hviezde, ktorú sme s úctou pobožkali. Tu sme potom v slovenskej reči zaspievali známu pieseň: „Tichá noc, svätá noc...“

Nasledujúci deň sme navštívili v Betleheme predajňu so vzácnymi suvenírmi a náboženskými predmetmi. Nasledovala návšteva Jaskyne mlieka, kde sa zastavila Svätá Rodina na úteku pred Herodesom.

Tu podľa legendy Panna Mária, keď kojila malého Ježiša, kvapka jej materského mlieka spadla na zem a jaskyňa zbelela. Toto miesto je zároveň miestom milostí, nakoľko si tu bezdetní manželia vyprosujú dar dieťaťa a mnohí prichádzajú sem aj s pod'akovaním za dar života. Prešli sme do novopostavenej baziliky

Narodenia Pána a odtiaľ schodkami do podzemia, kde sme v kaplnke slávili sv. omšu. Tu neďaleko je miesto, kde niekoľko rokov žil a pracoval sv. Hieronym, ktorému vďačíme za preklad Svätého písma z hebrejčiny do latinčiny. Sv. omšu sme slávili chrbtom k ľudu pri oltári, za stenou ktorého sa nachádzala jaskyňa Narodenia Pána.

Naša cesta smerovala na Pole pastierov, kde v presväťú noc anjeli z neba oznámili pastierom radostnú zvesť o Narodení Pána. Tu sme našli živé spoločenstvo veriacich spolu so svojim biskupom zo Zimbabwe. Počuť s akým oduševnením spievali radostné *Gloria* od svetoznámeho skladateľa Haydna, bolo zážitkom.

Nakoľko židia slávili deň pracovného pokoja *šabat* a mesto Jeruzalem bolo voľne prejazdne /videli sme ako všetky autobusy boli zaparkované/, vybrali sme sa ako Panna Pária do hornatého kraja Ain Karem. Cestou sme navštívili miesto The Knesset, kde sme videli monumentálny sedemramenný židovský svietnik a izraelský parlament, ktorý je postavený v štýle Archy zmluvy. Keďže v Izraeli židovstvo je štátnym náboženstvom, v parlamente sa vynášajú zákony v zhode s Božím poriadkom.

Prišli sme do Ain Karem, aby sme navštívili dom Zachariáša a miesto narodenia sv. Jána Krstiteľa. Následne sme navštívili aj baziliku Navštívenia Panny

Márie. Na nádvorí priestranstiev týchto chrámov sa nachádzajú Zachariášov i Máriin chválospev zvaný *Magnificat* v rôznych svetových jazykoch.

Následujúci deň, v nedeľu ráno sme ako ženy v Evanjeliu, prišli do baziliky Božieho hrobu. I tu bolo treba si počkať v rade, približne tri hodiny. Samotné miesto Božieho hrobu je najposväťnejšie miesto nás kresťanov, lebo tu vstal z mŕtvych náš Pán Ježiš Kristus. A na tejto pravde stojí naša viera i viera Cirkvi. Priestor v Božom hrobe je malý, vchádzali sme doň len asi štyria, ostatní štyria čakali v predsieni hrobu pri kameni, na ktorom sedel anjel a prihovárал sa ženám, slovami: „*Viem, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal*“ /Mt 28,5-6/.

Následne sme sa počkali pri oltári sv. Márie Magdalény, kde došlo k stretnutiu Vzkrieseného Krista a Márie Magdalény. Spoločne sme sa vybrali na Golgotu až k päte kríža, teda na miesto, kde za nás zomrel Pán Ježiš. Tu sme mali aj trocha viac času na súkromnú modlitbu a rozjímanie.

Pod Kalváriou sme videli aj puknutú skalu, ktorej trhlinka vznikla následkom zemetrasenia vo chvíli Ježišovej smrti. Kúsok odtiaľ sme schodkami zišli dolu do kaplnky sv. Heleny a na miesto, kde bol objavený Svätý Kríž. Objavila ho práve sv. Helena, ktorej vďačíme my kresťania za to, že veľmi veľa urobila pre zachovanie týchto všetkých sakrálnych pamiatok a svätých miest, nad ktorými dala v tej dobe postaviť chrámy v byzantskom slohu. Rušnou časťou mesta sme sa dostali na miesto, odkiaľ sa začínala krížová cesta nášho Pána Ježiša Krista. Je to miesto kde bol bičovaný a trním korunovaný a odkiaľ

niesol aj kríž. Tu sme sa pomodlili improvizovanú krížovú cestu. Keď sme sa fyzicky dostali k štvrtému zastaveniu, na miesto, kde sa Ježiš stretáva so svojou matkou, bolo pre nás vzácnosťou na tomto mieste sláviť svätú omšu.

Potom sme prešli do centra Starého mesta až k múru Nárekov, ktorý zostal ako západná stena veľkolepého jeruzalemského chrámu zničeného r. 70 po Kr. Následne sme prešli na tzv. chrámovisko. Je to veľký priestor, na ktorom stál kedysi už spomínaný nádherný chrám. Dnes tu stojí známa Omarova mešita so zlatou kupolou, ktorá sa na panoráme mesta precízne vyníma. Z chrámoviska sme prešli do rušnej časti mesta, kde sa vynímajú na každom kúsku stánky s tovarom a prešli sme na malé námestie, kde sme mali chvíľu rozchod. Neďaleko sme mali možnosť nádherného výhľadu na Staré mesto a chrámovisko. Bol zážitok vidieť múry, ktoré majú 3000 rokov, budované z čias kráľa Dávida.

*/pokračovanie v nasledujúcom čísle/
Foto a text: duchovný otec Milan*

PRÍBEH NA ZAMYSLENIE

Boh hovorí...

Muž zašepkal: „Bože, prehovor ku mne.“ A zaspieval slávik.

Ale muž nepočul.

Tak muž zakričal: „Bože, prehovor ku mne!“

A naprieč oblohou sa prevalil hrom a blesk.

Ale muž nepočúval.

Muž sa poobzeral a povedal: „Bože, daj sa mi vidieť.“

A jasne sa rozžiarila hviezda.

Ale muž nevidel.

A muž zavolať: „Bože, ukáž mi zázrak!“ A zrodil sa život.

Lenže muž si to nevšimol.

Ten muž v zúfalstve vykričal: „Dotkni sa ma, Bože, a daj mi poznať, že si tu!“ Na to sa Boh načiahol a dotkol sa ho.

Ale muž zmietol motýľa a šiel ďalej.

Muž zavzlykal: „Bože, potrebujem tvoju pomoc“ ... a prišiel e-mail s dobrou správou a povzbudením.

Ale muž ho vymazal a plakal ďalej.....

Dobrá správa je, že si milovaný. Neobíd' lásku len preto, že nie je zabalená spôsobom, aký očakávaš! V tomto som našiel veľkú upomienku, že Boh je vždy okolo nás v malých a jednoduchých veciach, ktoré považujeme za samozrejmé.

100. VÝROČIE UKONČENIA I. SV. VOJNY, SYMBOL „ZVONY MIERU“.

V nedeľu 11. novembra 2018 uplynulo 100 rokov od ukončenia I. svetovej vojny. V našom farskom kostole bola v tento deň obetovaná sv. omša za občanov z našej obce, ktorí hrôzy vojny neprežili. Po jej skončení sa symbolicky rozozvučali „ZVONY MIERU“ z nášho kostola. Potom sa občania zhromaždili pri Pamätníku padlých, kde sa konala pietna spomienka. Vdp. Marcel Mecko SJ, ktorý zastupoval nášho duchovného otca a správcu farnosti, v príhovore priblížil útrapy a následky vojny. Nasledovali prosby

a modlitby za tých, ktorí položili svoje životy za našu slobodu. Potom udelil požehnanie všetkým prítomným. Pani starostka Jarmila Petrovičová vo svojom príhovore pripomenula históriu „Veľkej vojny“, aby sme nezabúdali na jej hrôzy a obeť. Na záver položením kvetov k pamätníku a zapálením sviečok vzdala úctu všetkým obetiam vojny.

Text: Mária Zacharová, foto: Mária Mrenová

OSLÁVILI ZLATÉ VÝROČIE SVADBY

Dňa 18. novembra 2018 poďakovali Pánu Bohu pri slávení sv. omše za 50. výročie manželstva Alexander a Jozefína Griflíkovi. Jubilujúcim manželom prajeme zo srdca hojnosť dobrého zdravia a Božieho požehnania.

SPOLOČNÁ VIANOČNÁ SV.SPOVED'

V našej farnosti bude spoločná vianočná sv. spoved' 22. decembra 2018. Dopoludnia v čase 10,00 – 11,30 sa spovedá v Lošonci. Popoludní v čase 14,00 – 16,30 sa spovedá vo farskom kostole v Horných Orešanoch.

JASLIČKOVÁ POBOŽNOSŤ

Vystúpenie detí na jasičkovej pobožnosti bude na sviatok Svätej rodiny dňa 30. decembra 2018 o 15 hod. vo farskom kostole v Horných Orešanoch. Stále je možnosť zapojiť deti do programu.

PRIJATIE KOLEDNÍKOV DOBREJ NOVINY

Koledníkov, ktorí budú v našej obci koledovať po domoch, bude možné prijať **27. decembra 2018**. Veriaci, ktorí chcú prijať koledníkov, môžu sa zapísať v predsieni kostola. Venovaním milodarů pomôžeme deťom skúšaným rôznym postihnutím v Ugande.

Mestečko Nkokonjeru sa nachádza v okrese Buikwe v centrálnej Ugande, v ktorom žije vyše 430-tisíc obyvateľov. V samotnom Nkokonjeru žije 14-tisíc obyvateľov, pričom do miestnej katolíckej farnosti patrí až 45-tisíc veriacich.

Dom prozreteľnosti (angl. Providence Home) vedú sestry z kongregácie Malých sestier sv. Františka z Assisi od jeho založenia v roku 1928. Snahou sestier je zlepšovať život detí s postihnutím v miestnej komunite a prispieť k transformácii inštitucionálnej starostlivosti na domácu starostlivosť. Vďaka neúnavnej práci sestier sa za uplynulý rok podarilo reintegrovať naspäť do rodín 4 deti.

Dnes tu svoj druhý domov nachádza 48 detí s rôznym druhom postihnutia. V areáli centra sa nachádza aj dom pre seniorov, malá farma s hospodárskymi zvieratami a pekáreň. Centrum zamestnáva 2 terapeutov, ktorí sa deťom venujú v novo zrekonštruovanej miestnosti s moderným vybavením. Každý týždeň sem prichádzajú rodičia so svojimi deťmi, aby s nimi cvičili a naučili sa, ako sa o deti so špeciálnymi potrebami starať.

SVIEČKA ZA NENARODENÉ DETI

Aj v tomto roku sa naša farnosť zapojila do kampane Fóra života, Sviečka za nenarodené deti. Vybieralo sa 112 eur. Ďakujeme všetkým, ktorí si sviečku zakúpili a 2. novembra zapálili a obetovali modlitbu za nenarodené deti.

POŽEHNANÉ PREŽITIE VIANOČNÝCH SVIATKOV, HOJNOSŤ NEBESKÝCH DAROV OD NÁŠHO SPASITEĽA, LÁSKU, ŽIVÚ VIERU A POKOJ V RODINÁCH A V NOVOM ROKU PEVNÉ ZDRAVIE A BOŽIE POŽEHNANIE, PRAJE A VYPROSUJE VŠETKÝM ČITATEĽOM MALOKARPATSKÉHO POSLA

DUCH. OTEC MILAN ČERVEŇANSKÝ

Farský mesačník Malokarpatský posol vydáva Rímskokatolícka cirkev farnosť Horné Orešany ako regionálny mesačník pre špecifické skupiny čitateľov so zameraním Cirkev a náboženstvo. Nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Milan Červeňanský, farár, assessor. Grafická úprava: Ing. Marek Boháček, www.bohacek.sk. Registračné číslo Ministerstva kultúry SR, EV 5305/15. IČO vydavateľa: 35 594 331, sídlo vydavateľa: Horné Orešany 759, 919 03 Horné Orešany, ISSN 2453-7225.

**ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY
NA DECEMBER 2018**

Evanielizačný: Aby ľudia, ktorí slúžia odovzdávaniu viery, našli zrozumiteľný jazyk pre dialóg s rozličnými kultúrami.

Úmysel KBS: Nech svetlo prichádzajúceho Krista preniká naše domovy.

DO BOŽEJ RODINY PRIBUDLI

- Juraj Macko, Hor. Orešany
- Amália Štofejová, Hor. Orešany
- Grace Monika Tesárová, Lošonec
- Kimberley Sofia Sitárová, Lošonec
- Madisson Magdaléna Hrádelová, Lošonec
- Roderick Dominik Hrádela, Lošonec

NA VEČNOSŤ ODIŠLI

- Jozef Polák, 81-ročný, Lošonec
- Vladimír Chnapko, 55-ročný, Hor. Orešany
- Ludvika Sasková, 87-ročná, Hor. Orešany
- Katarína Paulíková, 81-ročná, BA- Rača
- Sr. Renáta Paulína Lošonská, 95-ročná, Kongregácia sestier Najsv. Spasiteľa, BA

MOŽNOSŤ POŽEHNANIA DOMU

Vo vianočnom období prihláseným rodinám rád požehnám dom. Treba sa prihlásiť v sakristii v kostole a napísať aj číslo domu a telefón. Na termíne sa dohodneme.

CITÁT NA ZAMYSLENIE

„KEĎ SA BOŽÍ SYN PRE NAŠU SPÁSU STAL ČLOVEKOM, VYBRAL SI RODINU, ABY UKÁZAL, ŽE MANŽELSTVO A RODINA SÚ SÚČASŤOU BOŽIEHO PLÁNU SPÁSY A MAJÚ VÝZNAMNÚ ÚLOHU PRE DOBRO ČLOVEKA A ĽUDSKEJ SPOLOČNOSTI.“

SV. JÁN PAVOL II.